ایکنجی سنه

واعتصموا واقيموا الدين وآتوا الزكوة : اتقان ترسيانك درسعادتدر

نومرو ٧٠

تمدیلك هر پنجشنبه نشر اولونور

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده فلبه‌لی
احمد حلمی .

اداره وتحریر محلی :
جغال اوغلی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمه‌لی‌در.

نسخه‌سی هر یرده ٣٠ پاره‌در . لکن اوزه‌رندن
بر آی کچمش نسخه‌لرایکی ودهااسکیلری اوچ
غروشدر .

٢٢ شعبان ٣٢٩

شرائط اشتراك :
سنه‌لکی ٣٥ ، آلتی آیلغی
٢٥ غروشدر .

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه‌لکی ١٠ ، آلتی آیلغی ٦ فرانق . اعلان ایچون
اداره مأموریی محمد ذهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

جریده‌نك انفس کاغذه باصیلان ومقوه قوطیلرله
کونده‌ریلن نسخه‌لری سنه‌لك ابونه‌سی التمش
غروشدر .

٤ آغستوس ٣٢٧

اعتباريله اسم ويرمك‌ده مشكلشدى . يالكز اونى اسكى‌ويكى اتحاد حزبى متفقاً طوتديغى وينه اولكى مخالفلر تنقيد ايتديكى ايچون « اتحاد وترقى »قابينه‌سى عد ايديليوردى . صوكرا اعتماد قرارى‌ده بوصورتله تلقى اولونابيليردى .

مجلس تعطيل مذاكرات ايتدكدن صوكرا ده قابينه‌يى مخالف غزته‌لر تنقيده، موافقلر تأييده دوام ايتديلر.

مالیسور مسئله‌سى مزعج ومضر برشكل آلماسى اوزه‌رينه برمبعوث، مجلسك اجتماعه دعوت ايديله‌سنى تكليف ايتدى. بوتكليف ، قابينه‌يه اعتمادسزلغى معلن ايدى . مخالفلر ، قابينه‌نك وظيفه‌سنى ياپامادیغندن بحثله بوتكليفى پك موافق بولديلر . موافقلر ايسه قابينه‌نك مقدمهٔ موفقيتسزلكندن ، مجلس دعوته لزوم اولمادیغندن بحثله ينه قابينه‌يه طرفدار كورونديلر .

صوكرا نه اولدى ؟ ناصل برروزكار أسدى ؟ بيلينه‌مز . فرقه‌لرك وضعيتى ده كيشدى .

موافق غزته‌لر، اورطه‌ده يكى برسبب يوق ايكن، قابينه‌يى تنقيده باشلادى . قابينه‌نك يامالى اولديغى ، سياسى غيب ايتديكى ، ايشلرى بجره‌مديكى سويلەرك افكار عموميه ، قابينه عليهنه توجيهه باشلاندى . شبهه ايديله‌مز كه موافقلرك بوصاغدن كريسى اوزه‌رينه شيمدى مخالفلر قابينه‌يى عادتا مقدس كوره‌جك وقابينه‌يى بوتون قوتيله طوتاجقدر. « كور اولورسه‌بادم كوزلى‌اولور.» ديرلراما قابينه صاغ ايكن مناوبهٔ بادم كوزلى‌اولويور!

آرتق كون كچميوركه جرائد ، باخصوص اجنبى غزته‌لرى، قابينه‌نك تبدل ايده‌جكندن بحث‌ايدييورلر. صدارت‌پايه‌سى، شهيد مزارلرينه‌اينن تيتره‌ك نورلركبى، كاه سعيد پاشانك ، كاه جاويد بكك خيالارينى تنوير ايدييور ، دها شيمديدن حقى پاشايه استعفا ايتمش ، ويا خود استعفا وسقوطه محكوم نظريله باقيليور. بز ، قابينه حقنده‌كى اجتهاد وجدانيزى متعدد مقاله‌لرمزده بيلديرمش اولديغمزدن بوكون له وعليهنده يكيدن سرد افكاره‌لزوم كورمه‌يز. يالكز كرك مخالف اولسون كرك موافق اولسون ، امور ملتده علاقه وفعاليتى اولانلره ناچيزانه اولارق شو برقاچ نياز ومطالعه‌يى تقديم ايده‌رز:

١ — قابينه‌نك ياما وياخود نقصانئ ادارەسى يكى‌شى‌مى‌در ؟ دكلسه هنوز مجلس حل انعقاد ده‌ايكن نه‌دن بوكا چاره ساز اولونمادى ؟

٢ — چاره‌سى بولونمايان برمرضى تشهير، يأسدن باشقا نه‌نتيجه ويرير ؟

٣ — قواى مشروطيتدن هيچ برينه استناد ايتمين برحكومتك داخل وخارجده نه‌كبى برنفوذى اولور؟ قابينه‌يى مخالفلر بالقوه‌زده‌له‌مشدى. موافقلرده بالفل زده‌لرسه ، ناصل پايدار اولور، وبويله‌هرطرفك هجومنه هدف‌اولارق مأيوس ومتحير قالان برقابينه‌دن ناصل ايش بكله‌نير ؟

٤ — تحيا علاقه‌دار اولانلر ، باعث شكايت اولان‌احوالك اسباب موجبهٔ حقيقيه‌سنى آكلاديلرمى؟ يوقسه ينه بولونان تسويه چاره‌لرى عمرو برينه‌زيدى اقامه ، تعبير آخرله عمروك دوشديكى غايه‌سزلك ، بروغرامسزلق ، تصادفه تبعيت كريوه‌سنه زيدى آتمق‌دن عبارت‌مى ؟

شهبندر زاده فلبه‌لى
احمد حلمى

معارف

جمعيت تدريسيهٔ اسلاميه
قيز دارالشفقه‌سى

جمعيت تدريسيهٔ اسلاميه تموزك اوتوز برنجى پازار كونى معارف عموميه ناظرى عبدالرحمن بك افندى حضرتلرينك رياست عاليلرى تحته‌سنده عقد اجتماع ايلدى. روزنامه‌مندرجاتى عريض عميق نظر ندقيق دن كچيريله‌رك تصديقه اقتران ايتدى . قيز دارالشفقه‌سنك تأسيسى ايچون يكرمى‌قدر اعضاى محترمه طرفندن امضالى تقرير اوقوندى قيزدارالشفقه‌سنى تأسيس ، جمعيتك نظامنامهٔ اساسيسنده موجود اولديغى ايچون اساساً قبول اولوندى، هم قارشولغى بولمغه چاليشلسون وهمده پروغرامى ونظامنامه‌سى وبودجه‌سى پاپيله‌رق هيئت تدريس وادارەنك تصديقندن صوكرا هيئت عموميه‌يه عرض اولونمق اوزره سنهٔ آتيه‌يه تأخيرينه برو سه‌ده‌كى چكركه اهالئ اسلاميه‌سى طرفندن كونده‌ريلن بر مضبطه‌ده ابتدائى مكتبلرينك اصلاحيله قيزوار كلكره مخصوص برشديه‌نك آچيلماسى طلب اولونيوردى . بونك ايچونده محلدن تحقيقات ياپيلماسنه قرار ويرلدى . قيزدارلشفقه‌سى مذاكره‌سى اثناسنده ادرنه مبعوثى طلعت بك قيزدارالشفقه‌سى ايچون تشبث ايدن ذواته تشكر ايتمكله برابر ولايتلرده برر دارالشفقه شعبه‌سى آچمق نظامنامهٔ اساسيده مصرح اولديغندن استانبولده وولايتلرده سنوى برر ليرا ويرمك حق انتخابه مالك اولمق اوزره اعضاى معاونه‌قيد ودها آز مقداردە ويرياه‌جك مبالغى ده اعانه صورتنده قبول ايتمك ايچون ودها برچوق تشبثلرده بولونمق ايچون ولايتلرده دولاشمه‌جق سيار برهيئت متشبثه تشكيلنى طلب ايلدى . هيئت عموميه بونى مناسب كوره‌رك طلعت بك، احمد مدحت وفطين افنديلر، هيئت اداره‌دن سزائى دارلشفقه اوقاف قوميسيونى اعضاسندن جمال بكلر تعيين اولوندى . هيئت تدريس جمعيت عموميه‌يه استعفالرينى تقديم ايتدكلرندن يكيدن تشكيل ايدى .

كچن اجتماعده اداره‌يه فعال ومقتدر وحميتلرى مسلم ذوات انتخاب اولونمشدى . بودفعه‌ده هيئت تدريسه انتداب ايديلمه ذوات ، شرائط لازمه‌يى تماماً جامع اولدقلرندن دارالشفقه‌يى يكى بردورهٔ تعالى وتكامله كيرمش عدايتمكده حقلى‌يز .

* *

اوقاف ناظرى خيرى بك افنديك دارالشفقه حقنده

اوچونجى كتاب
ابليسك سقوطى

دين موسى ، بنى اسرائيله خاص بردينمدر . باشقا اقوامى بنى اسرائيل ياپمق امكانى اولسادينى ايچون كيمسه‌يى موسوى ياپمق ممكن دكل .... شوحالده بز ، خرستيان وياخود مسلمان اولمليز .

— لكن نيچون ؟ پدرم .

— مسلمان وخرستيانلرى اداره ايتمك ايچون!»

راخيل ، پدرينك مدهش تصوراتله دولو ، جبهه‌سى انديشه ومتانت علائميله مزين قفاسنه حيرت وتقديسله قاريشيق نظرله باقيوردى . شالوم برمدت تفكر ايتدكدن صوكرا سوزينه دوام ايتدى :

— بوتون اميدلرم سنده‌در . جناب حق سنى صوك درجه كوزل ياراتمشدر. كوزلركدن چيقان بارقه‌يه تحمل ايده‌جك برار كان تصور ايتمم. باخصوص بوار كان، ملكشاه‌كى آتشين وميال سودا پرور كنج اولورسه !

أوت ، قيزم . پلانمى موقع اجرايه قونمق ممكن اولسه ، شبهه ايتمم كه سن ملكشاهك زوجه‌سى يعنى حاكمه‌سى اولوردك . عالمك دورت كوشه‌سنده سفيل ومحقور دولاشان يهوديلر ، بورايه طوپلانير ، ويكى برمسلمان جماعتى ميدانه كتيريردى .

بز، ينه كيزليجه دينمزى طوتاردق. ثروت سامان، علم واداره المزه كچه‌جكندن هرايستديكمزى ياپاردق. صوكرادە ... »

اختيار سوزنى بيتيره‌مدى . كمال احترامله ايچرى كيرن برخدمتجى قادين، قاپوجى‌نك كنديسنى كورمك ايسته‌ديكنى سويلدى . شالوم طرفندن ايديان مساعده اوزه‌رينه قاپوجى كيردى، يرلره قدر أكيله‌رك ديدى :

— افندمز، قاپويه برآدم كلدى ، ديلنجى ظنيله دفع ايتمك ايستدم . بكا قورقونج برنظر فيرلاتەرق :

— كيت شالومه سويله ، ز . س كلمش ، سنى شيمدى كورمك ايستيوردى . » ديدى .

بوبسيط سوزلر، شالوم اوزه‌رنده‌يك غريب برتأثير ايقاع ايتدى. عادتا تيتره‌يه‌رك كندى كنديه‌سويلندى:

— ز . س ! مطلقا اودر . عجبا ينه نه‌وار ....

[قاپوجى‌يه] هايدى مسافرى بورايه كتير . »

راخيل، پدرنده حصوله‌كلن تحولاتى فرق ايتمشدى. محبت آلودو مشفق برطورله :

— شايان توقى برآدم‌مى كلدى ؟ پدرم محافظلرمز فداكار ومكملدر ، قورقاجق برشى يوق صانيرم . عجبا بوآدم كيمدر ؟ .

— ابليس !

بوچيركين وقورقونج كلمه راخيلى‌ده تيترتدى . پدرينك اشارتى اوزه‌رينه اوطه‌دن چيقدى . برمدت صوكرا بهمن ، شالومك ياننده بولونيوردى .

* * *

كچن كتابك صوكنده حسن صباح وارقداشلرينك،

یکی برهمت معارفپرورانه‌لرینی استخبار ایتدك. کندیلرینه یتیملر ومعرفت نامنه تشکر ایدرز .

❀ ❀ ❀

صدر اعظم پاشا حضرتلرینك نظر دقتلرینه

« حکمت » نزدنسنه

مکتب حقوقدن مأذونم ، عمارهٔ مدعی عمومیلکنده بولندم . حسن حال جواز استخدام مضبطه‌لره وارمدر. منجل قدس بدایت محکمه‌سی اعضا ملازملکنی استدعا ایتدم ایسه‌ده قدس انجمنی احوال سابقه‌مدن لسان رسمی یه عدم وقوفدن طولایی مقدما قدس جزا اعضا لغندن ومقاولات محرر لکندن چیقارلان مکتب کور - میان جورجی ابوز خریایی عاجزلرینه ترجیحاً انتخاب ایلدی . کیمه شکوا ایده‌جکم، کیمدن عاطفت مرحمت ایسته‌یم انصاف بیورلسون .

ابراهم فخری

« حکمت »

اداره‌مزه کلان تلغرافنامه‌یی نظرکاه عدلکزه قویبورز . مستدعی حقلی ودیدکاری دوغری ایسه عادل ومشروطی برحکومتدن مظهر عدل اولماسی لازمدر .

❀ ❀ ❀

جامعلرمز ، مسجدلرمز

ا اوقاف ناظری خیری پك افندینك نظر حمیتلرینه !

درسعادته کائن چوق اومانیان روم ایلی اشرافندن بر ذات ایله کوروشدیکمز صیراده استانبولده نه کوردکلرینی صوردم .

اسکدارده وایور اسکله‌سنه قریب جسیم برجامعه ادای صلات ایتمك اوزره کیتدیکی وقت، حولیسنده‌کی شادروانلر آقان صویك مبذولیته رغماً نه صو یاتاقلرینك ونه حولینك مدت مدیده‌دن بری تمیزلنمدیکی دیدهٔ تأسفه چارپان آثار تلوثله ثابت اولدیغنی، جامع شریفك قپوسی یانده صمان صاتان بردکانچه بولندیغنی، حولیده‌کی چیقماز صوقاق خلا اتخاذ اولونه‌رق مدهش بر قوقونك جامعی وجواری استیلا ایلدیکنی، سلطان احمد جامع شریفنه یانسو نمازینی ادا ایچون کیتدیکی کیجه جماعت هنوز دعا ایتمکده ایکن قندیللر سوندو- ریلدیك هر کسك قارانلقده براقیلدیغنی کمال تأثرله سویلدی. واسکدارك الکبویوك جامعنده مشهود اولان عدم نظافتك بولغارستان مساجد اسلامیه‌سنده بیله کورولمدیکنی علاوه ایتدی .

جامعلرمزك أبی بر اداره‌یه ومفتشلره مالك اولمدینی ایچون نه قدر شایان تأسف احوالك وقوعه کله دوردیغنی ذات عالیکزجه مجهول دکلدر . بر سوری خدمه‌یه مالك وتخصیصات کافیه‌سی موجود اولان مساجدك محروم نظافت ، سجاده ، قندیل ، الواح کبی امانات قیمتدارك خدمه قبیلندن آدملرك النده براقیلماسنه بر نهایت ویریله‌سی ومساجد اسلامیه ایچون بر اداره ومخصوص مفتشلر تعیین اولونماسنی تمنی ایلرز .

مولد شریف قرائتی

بوسنه مکتب بحریه دن نشأت ایدن مهندس افندیلر طر- فندن یارین بشکطاشده سنان پاشاجامع شریفنده بازبار - وس خیرالدین ، قانیج علی کبی اعاظم غزات روحنه مولد شریف قرائت ایتدیریله‌جکدر. محترم کنیج ضابطلرمزی شو تشبث دینداراننه‌لرندن دولایی تبریك ایده‌رز .

❀ ❀ ❀

تراجم احوال

صحائف اسلامیه‌دن

آثار واحوال مشاهیر

— مغربی —

اسم عالیلری ، محمد شیرین‌در . ایرانده وجوده کلش وهجرتك سکزنجی عصرینی وجود حقیقت نمودیله مستغرق انوار فیوضات ایتمش اعاظم مشایخ وافاخم صوفیوندن برمرد حقایق‌سرادر . سلسلهٔ نسبتی شیخ اسماعیلی سیسی واسطه‌سیله طریقت کبرویه‌نك پیرعالیقدری ابوالجناب نجم‌الدین کبری حضرتلرینه منتهی‌در .

حضرت شیخ ، ظهور یافته اولان اشارت معنویه اوزرینه مغربه سیاحت ایتمش واوراده سلسلهٔ ارادتی سلطان المحققین محی‌الدین عربی حضرتلرینه پیوسته اولان برذات قدسی صفاتله ملاقی اولارق لابس خرقهٔ طریقت اکبریه اولمغله وجناب شیخ اکبرك نشأ وذوق عارفانه‌لرینی تماماً جذب ایتمشلردر . ذات عالیلری بوسیاحت وبومظهریتدن صوکره مغربی لقبیله تلقیب ایدلمشلردر .

مغربی ، طریقت کبرویه‌نك وجد وحالنی ، طریقت اکبریه‌نك‌ده حقیقت وفضائلنی جامع ومعنای صحیح وتامیله عارف بالله برولی دل آکاه‌در .

حضرتك ، سراپا حکمت وحقیقت ایله مشحون فارسی برکتاب اشعاری موجوددر . طبعیت شعریه‌لری پارلاق ومتین ، طرز وافاده‌لری عالی وزنکین‌در . حقیقت واونك تجلیات مختلفه ورنکارنکینی مغربی قدردلفریب وروحنواز برصورتده ارائه وتعریف ایدن همان یوق کبیدر . او ، حقیقتی حقین وحقپرست اولیانلری بیله تسخیر ایده‌جك ، اونلری بیله طاتلی طاتلی دوشوندیره‌جك برطرز ذوق آورانه‌ده بیان ایدر .

مغربینك ، علمی ، فکری ، حسی ، عشق ، خیالی ، هرشیئی ، هرحالی عین حقیقت اولمشدر . حقیقت اونی ، اونك هرحالنی تماماً مغلوب ایتمشدر . عشق وحالات عشقی مصور اولان اشعاری بیله رنك حقیقته منجلی‌در .

مغربی ، کتاب وجود ووحدتك برمغربی منذی، میدان توحید وحقیقتك یکه تاز وسر بلندیدر .

مغربی ، برایکنجی محی‌الدین عربی‌در . شوقدرکه شیخ اکبر ، عربی ومنثور اولارق بیان حقیقت ایتمش ؛ مغربی ایسه اوحقیقتی فارسی ومنظوم اولارق درمیان ایلهمشدر .

مغربینك ، [اوت ، زمان نبوت ورسالت کچمشدر یونی بزده تصدیق ایده‌رز . فقط ، ولایت ونیابت کبرای محمدیه الی یوم‌القیام باقی اولوب هرزمان ایچون برولی‌صاحب ظهوره تردیع وتسلیم ایدلمکده‌در . بوزمان ایچون‌ده لطف عمیم‌الهی وفیض بی‌انتهای محمدی اثری اولارق بزه تسلیم ایدلمشدر مألنده‌کی] شو بیتی ،

اکر زمان نبوت کذشت ودور رسل
ولی ظهور ولایت ، درین زمان .
زمانینك فرد و یکانه‌سی اولدیغنی کوسترمکده‌در .

شیرینك اویومقده اولدیغنی ظن ایتدکلری اوطه‌یه کیرمه‌لری اوزه‌رینه اوطه‌ده هیچ کیمسه‌یه تصادف ایتمدکلرینی یازمش وخارق‌العاده برمنظرهٔ نامأمول اوزه‌رینه هیسنك بهت وحیرته دوشدکلرینی علاوه ایتمشدك . فی‌الواقع منظره هم نا مأمول وهم‌ده خار- ق العاده‌ایدی. اوطه‌ده کیمسه‌یه تصادف ایتمه‌مه‌سی سبیله حسن ورفقاسی متحیر ایکن جبهه‌یه کلن دیوار ، بردن بره یرندن قالقدی . صانکه آتشین برزمین اوزه‌رینه برتخت قورولمش ایدی . شدتی برضیا ، یوکسکلره چیقان آلولر آراسنده تخت اوزه‌رنده عزالدین بهمن اوطوربیور وآللری اراسنده حسنك جکرپاره‌سی طوتیوردی . بیاض برالبیسه کیمش اولان شیرین، یوزی ملکانه برنور ابتسام ایله مزین اولدیغی حالده تختك صاغ طرفنده‌دوربیوردی .

بهمن، نه‌دوشونه‌جکنی نه‌یاپاجغنی شاشیرمش اولان حسنه باغیردی :

— حسن صباح! عهدکی بوزدك. باشمك اوستنده‌کی لوحه‌یه‌باق. سنی اولدورمکدن قولای برشی اولامازدی. لکن سنك برکون بکا وکالت ایده بیله‌جك بر موجود کامل اولاجغنی حالا امیدایتدیکم ایچون سنی اولدور- میه‌جکم .

سنی سلجوقی سلطنتی ، جمعیتمزك محیطی خارجنه نفی ایده‌جکم . قلبکدن اوذلیل حسی ، عشق دینیلن مکروه اسارتی چیقارمغه مقتدر اولدیغك کون عودت ایت کل . سلطنت کبرایی حاضر بولاجقسك . لکن شیرینی سومکده دوام ایتدکجه زنهار منفادن عودت ایتمه . زیرا اووقت هم‌سنی وهم‌ده اوغلکله شیرینی مطلقا تپه‌لیه‌جکم .

حسن صباح !

برقادینك مجلوبی ، برحسك مغلوبی اولان کیمسه، دنیانك اك متین آدملرینه حکم وهله ابلیسك تختنه قعود ایده‌من . واقعا سن ، حال عصیانکده ابلیسی استحقار ایتدك. مجنون! بیلمیورمیسك که عقل وذوق ابلیسك مالی‌در ! بیلمیورمیسك که وارلق ابلیسدر !

« بن آدم ! » دیدك. پك اعلا ! اکر آدم ایسه‌ك ایکی افسدك واردیمکدر . زیرا آدم ، هیچ بروقت ابلیسه تبعیتدن فراغت ایتمدی . یالکز عین زمانده خدایه‌ده بنده اولدیغی ایچون هر ایکی طرفك تهدید وامری آلتنده‌قالدی .

حسن صباح !

شیرین‌ده سودیکك نه‌در ؟ شهوت ، حرص ، ابلیسك مالی دکلی ؟ مادم‌که ابلیسی ایستمیورسك ، نه‌دن ابلیسك مالی ، برتجلیسی اولان شهوته تبعیت ایدییورسك ؟

حسن صباح !

شهوته یابانجی برفکر قاریشدیردیغك ایچون‌سنی نقطهٔ شهوتکدن‌دور براقیورم . . . چالیش ، بوحس مکروهی قلبکدن چیقار وینه کل . »

زوالللی مغدور !

حقیقتده محبوبیت ابلیسده‌اولدیغنی نه‌یه آکلایامادك؟ نه‌یه‌فرق ایتمدك که بو محبوبیت ، نظر غافل بشردن بر پردهٔ اغفال وتصنیع ایله ستر ایدلمشدر ؟

آدم ایمشسك‌ها ؟

لکن آدم نه‌وقت ابلیسه غالب کلدی ؟ کیت